

Natuurtoets Gebiedsbescherming

Zuidpoort Terheijl Noordenveld

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v.
een bestemmingsplan

projectnummer 0436453.100
definitief revisie 00
28 juli 2021

Natuurtoets Gebiedsbescherming

Zuidpoort Terheijl Noordenveld

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een bestemmingsplan

projectnummer 0436453.100

definitief revisie 00
28 juli 2021

Auteurs

A.H.P. Martinus

Opdrachtgever

Zuidersma Fourages B.V. / gemeente Noordenveld

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	gecontroleerd	vrijgave
7-12-21	definitief	S. Hammink 	J. Fuite

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Planvoornemen	6
1.3	Doel en onderzoeksvragen	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Gebiedsbescherming	8
2.2.1	Natura 2000	8
2.2.2	Provinciaal beleid	8
3	Methodiek	10
3.1	Algemeen	10
3.2	Bureauonderzoek	10
3.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
4	Resultaten	11
4.1	Gebiedsbeschrijving	11
4.2	Beschermde gebieden	12
4.2.1	Natura 2000-gebieden	12
4.2.2	Natuurnetwerk Nederland	12
4.2.3	Bescherming van houtopstanden	13
5	Toetsing	14
5.1	Effectbepaling plan	14
5.2	Effecten op beschermde gebieden	14
5.2.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	14
5.2.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	16
5.2.3	Bescherming van houtopstanden	17
6	Bronnen	18

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd; PDOK in QGIS).

Conclusies en advies

In opdracht van BA 32 is door Antea Group een Natuurtoets soortenbescherming opgesteld voor de Zuidpoort in Terheijl (Antea Group, 2019). Aanleiding voor deze Natuurtoets is de voorgenomen herontwikkeling van het gebied. Op het projectgebied wordt een landgoed gerealiseerd met onder andere ambities voor een waterberging, woningen, de sloop van een vervallen, leegstaande boerderij en het verplaatsen van een fouragehandel. De ontwikkelingen moeten passen binnen het Ruimtelijk Kader Terheijl, dat eind 2015 is vastgesteld door de gemeente Noordenveld. Dit kader is door Antea Group opgesteld.

Het voornemen is in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid en de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets voor het aspect beschermde gebieden (NNN en Natura 2000). Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

NNN

In het plangebied is NNN-gebied aanwezig. Op de locatie waar bos zal worden aangeplant, zal het beheertype worden gewijzigd zodat het niet in strijd is met de ambitiekaart. Het bergingsbassin dat in de huidige situatie het beheertype N05.03 Veenmoeras heeft, maakt geen onderdeel uit van het planvoornemen en het beheertype zal worden verwijderd gezien dit vanwege de functie niet passend wordt geacht door de Provincie. Het gedeelte waar een parkstrook gerealiseerd zal worden, valt binnen een gedeelte van het NNN waar geen beheertype of ambitietype is toegekend en waar dus ook geen sprake is van wezenlijke aantasting van de kenmerken en waarden van het NNN, zie ook Tabel 1.

Natura 2000

Binnen het plangebied is geen Natura 2000-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied' ligt op ca. 2,7 kilometer afstand binnen de invloedssfeer van het plangebied. Effecten zoals geluidsverstoring, lichtverstoring, mechanische verstoring en trillingen kunnen gezien de afstand op voorhand worden uitgesloten. Ook wordt een stikstofeffect (vermesting/verzuring) in de aanlegfase uitgesloten vanwege de vrijstelling van de aanlegfase (in verband met wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering).

Ook in de gebruiksfase worden naast stikstofdepositie geen effecten van de andere eerdergenoemde storingsfactoren verwacht, vanwege de beperkte omvang van het woningbouwproject, de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden in de omgeving en het uitgangspunt dat gebruik van het gebied door de nieuwe bewoners niet zal afwijken van het recreatiepatroon van de huidige recreanten. Er is van directe aantasting van Natura 2000-gebieden dan ook geen sprake. Effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, hiervoor moet een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Het Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied' ligt binnen de invloedssfeer van het plangebied. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Ja
Effecten?	Mogelijk	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	AERIUS-berekening	Nee, mits toezeggingen voor beheertypen worden waargemaakt
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Afhankelijk van de uitkomsten van de AERIUS-berekening	Ja

Houtopstanden

De grens bebouwde kom houtopstanden valt naar verwachting samen met de grens bebouwde kom Wegenverkeerswet. De beplantingen in het buitengebied vallen daarmee onder de Wnb, aangezien de meeste aaneengesloten zijn tot een eenheid – netwerk van bosjes, bomenrijen en houtsingels. In het geval geen aantasting plaatsvindt van de aanwezige houtopstanden in het plangebied, met uitzondering van de enkele individuele bomen, is geen sprake van een overtreding van de Wnb.

1 Inleiding

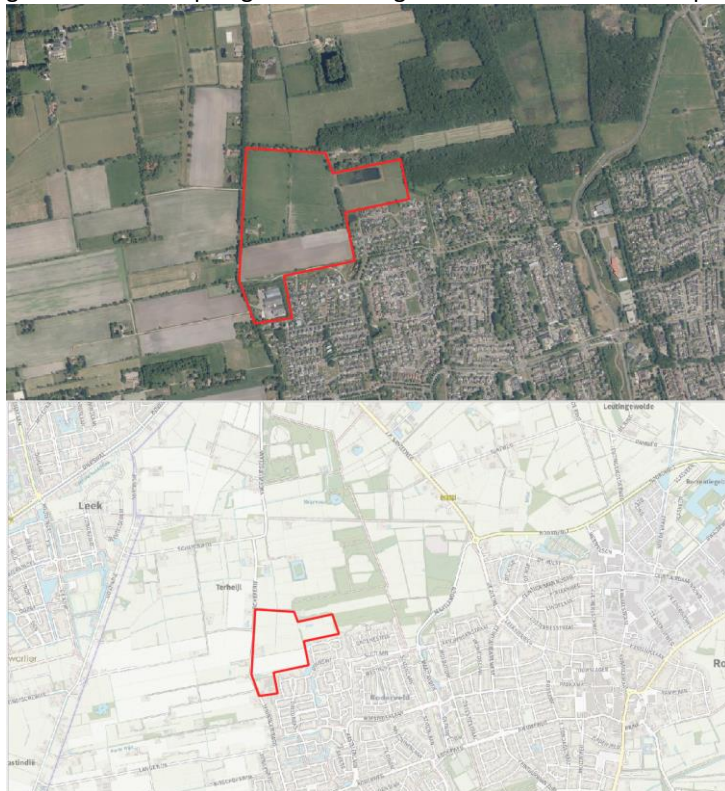
1.1 Aanleiding

In opdracht van BA 32 is door Antea Group een Natuurtoets soortenbescherming opgesteld voor de Zuidpoort in Terheijl (Antea Group, 2019). Aanleiding voor deze natuurtoets is de voorgenomen herontwikkeling van het gebied. Op het projectgebied wordt een landgoed gerealiseerd met onder andere ambities voor een waterberging, woningen, de sloop van een vervallen, leegstaande boerderij en het verplaatsen van een fouragehandel. De ontwikkelingen moeten passen binnen het Ruimtelijk Kader Terheijl, dat eind 2015 is vastgesteld door de gemeente Noordenveld. Dit kader is door Antea Group opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is afzonderlijk gerapporteerd (Antea Group, 2019). In deze rapportage wordt enkel getoetst aan de gebiedsbescherming.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. De waterberging in het oostelijke gedeelte van het plangebied maakt geen onderdeel uit van het planvoornemen.

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) (PDOK in QGIS).

1.2 Planvoornemen

Zuidersma Fourages B.V. is voornemens het plangebied, ten oosten van de weg Scheperij in Terheijl, opnieuw in te richten als landgoed. Hieronder wordt verstaan het verwijderen van een bestaande fouragehandel (behoud van woning/kantoor), het deels slopen van een vervallen, leegstaande boerderij en ombouwen tot een theehuis met stal, het realiseren van een waterberging, aanplanten van bos en aanleggen van paden, het realiseren van 35 woningen en een landhuis. De waterberging maakt geen onderdeel uit van het planvoornemen.

Zie Figuur 1.2 voor een impressie en een voorlopig schetsontwerp van het voornemen.

Figuur 1.2: Voorlopig schetsontwerp versie 01-07-2021 (F. Beune via BA32).

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.2.2 Provinciaal beleid

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In Artikel 3.34 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (2018) staan regels opgenomen die de bescherming van het NNN in de provincie Drenthe waarborgen. Voor de natuurgebieden die behoren tot het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe (Artikel 3.35). Het 'nee, tenzij'-principe betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Drenthe geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet beoordeeld en gecompenseerd te worden. Echter, voor de beoordeling van projecten in het kader van de m.e.r. dienen ook de effecten op NNN in beeld te worden gebracht ongeacht of wel of niet sprake is van vernietiging binnen NNN. Dit aangezien de Wet milieubeheer ook in het geval van externe werking een toetsing aan de wezenlijke kenmerken en waarden vereist.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.3](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is afzonderlijk gerapporteerd (Antea Group, 2019). In deze rapportage wordt enkel getoetst aan de gebiedsbescherming.

3.2 Bureauonderzoek

De toetsing aan de gebiedsbescherming is gebaseerd op een bureauonderzoek. Voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden is onder meer gebruik gemaakt van provinciale digitale atlassen en is de provinciale website geraadpleegd. Daarnaast zijn PDOK kaarten uit QGIS geraadpleegd.

3.3 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. In [paragraaf 4.2](#) wordt de ligging van gebieden die zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied is gelegen tussen aan de oostkant van de weg Scheperij in de gemeente Noordenveld, provincie Drenthe. De noordelijke grens van het projectgebied is een zandweg vanaf de Scheperij richting het gebouw Scheperij 4. De zuidelijke grens van het projectgebied grenst aan de fouragehandel, gelegen aan de Terheijlsterweg in Nieuw-Roden.

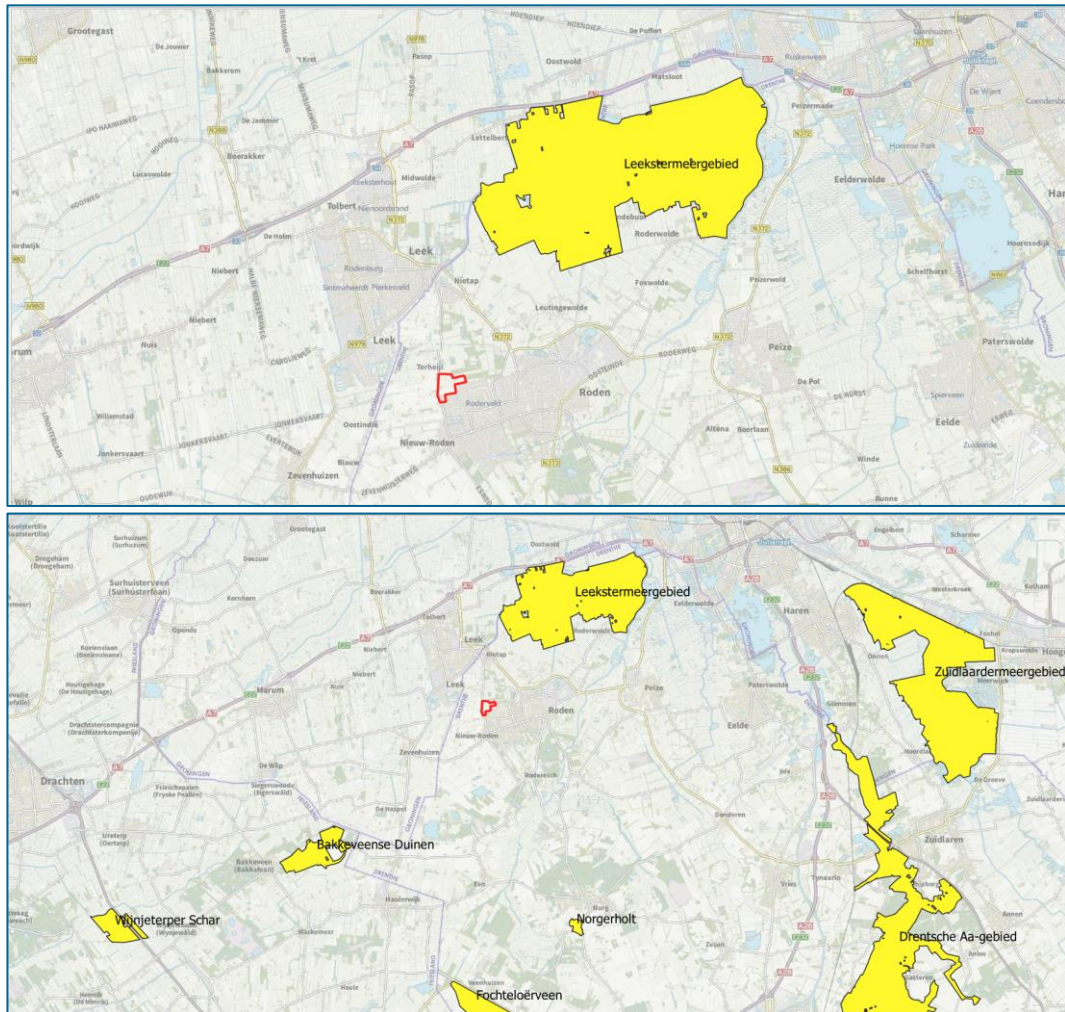
Het projectgebied is onderdeel van een bijzonder gebied met rijke geschiedenis en bijzondere waarden. Het gebied behoorde in het verleden tot het landgoed (Havezathe) Terheijl. Daarom wordt het gebied benoemd in een Ruimtelijk kader (Antea Group, 2014) dat is vastgesteld door de gemeente Noordenveld in 2014. Het project grenst aan het Natuurschoonbos, een gebied met hoge natuurwaarden tussen Nietap en Roden.

Voor een uitgebreidere gebiedsbeschrijving wordt verwezen naar de Natuurtoets soortenbescherming (Antea Group, 2019).

4.2 Beschermde gebieden

4.2.1 Natura 2000-gebieden

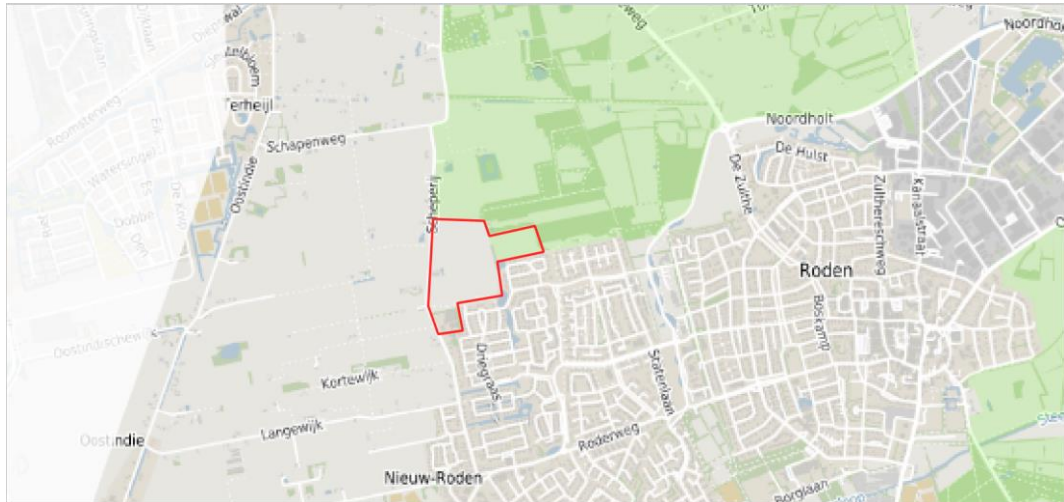
Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied (zie figuur 4.1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied' ligt op circa 2,7 kilometer afstand ten noordoosten van het plangebied.

Figuur 4.1: Ligging van het plangebied (indicatief rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (PDOK in QGIS).

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied is NNN-gebied aanwezig. De oostzijde van het plangebied overlapt met het NNN (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2: Indicatie ligging van het NNN (groen) ten opzichte van het plangebied (indicatief rood omlijnd) (PDOK in QGIS en digitale kaarten Provincie Drenthe).

4.2.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied zijn beschermde houtopstanden aanwezig (zie figuur 4.3). Rond de fouragehandel in het zuidelijk deel van het plangebied en in het centrum van het gebied zijn houtopstanden aanwezig. Aan de oostzijde van het plangebied zijn ook houtopstanden aanwezig. Langs de wegen die het plangebied begrenzen de westzijde van de Scheperij en aan de zuidzijde van het zandpad zijn ook bomenrijen aanwezig. De aanwezige houtopstanden in het plangebied zijn grotendeels aaneengesloten, waardoor ze binnen de beschermingscriteria van het Wnb vallen.

Figuur 4.3: Locaties van houtopstanden (PDOK in QGIS).

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Op dit moment bevindt het plan zich nog in voorbereidende fase / planfase. Duidelijk is dat in het projectgebied een landgoed wordt gerealiseerd. De totale scope van de werkzaamheden in de bouwfase en gebruiksfase is nog niet geheel duidelijk, maar in ieder geval worden de volgende verstoringsfactoren verwacht:

- Sloop oude vervallen boerderij;
- Realisatie theehuis + stal voor grote grazers op locatie van de oude boerderij;
- Noordelijke deel projectgebied komt (tijdelijk dan wel permanent) onder water te staan (waterberging);
- Bouwen en bewonen van meerdere woningen;
- Vergraving;
- Aanleg bos;
- Sloop fouragehandel.

Het ontwerp bestaat uit nieuw inheems gemengd loofbos (gestippelde percelen), waterpartijen en plasdras situaties met grote grazers en natuurlijke wandelpaden/knuppelpaden (westelijk deel). De langwerpige parkstrook die ligt tussen de 5e verloting en Natuurschoon Nietap wordt naar het westen verlengd en wordt daardoor met het landgoed verbonden. De dikke rode lijnen zijn de auto ontsluitingen, de dunne rode lijnen zijn de wandel- en/of fietspaden (zie figuur 1.2). De oppervlakte van het totale plangebied (landgoed en boswonen) bedraagt circa 19,9 hectare. Het oppervlak van het landgoed bedraagt circa 12,9 hectare. Op dat landgoed wordt circa 4,6 hectare gemengd inheems loofbos aangeplant, inclusief broekbos aan de westkant van de waterwig.

De wigvormige waterpartij op het landgoed meet circa 1,85 hectare, dat is exclusief overige watergangen. Het wateroppervlak is afhankelijk van regenwateraanbod.

Rond de boswoningen langs de zuidgrens van het landgoed wordt in totaal 11.250 m² (1,12 hectare) bos aangeplant, dit ligt dus buiten, maar wel direct naast het landgoedgebied.

In het NNN gebied van circa 3,45 ha zijn van zuid naar noord de volgende zaken ontworpen:

- Parkgebiedje van 9.500 m² (verlengde van bestaande parkstrook)
- Nieuw gemengd loofbos 11.000 m²
- Bestaand rechthoekig bergingsbassin 10.800 m²
- Overig (bermen, brandgangen) 3.200 m²

5.2 Effecten op beschermde gebieden

5.2.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het plangebied het Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied' ligt (op circa 2,7 kilometer). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt binnen de invloedssfeer van het plangebied. Effecten in de aanlegfase zoals geluidsverstoring, lichtverstoring, mechanische verstoring en trillingen kunnen gezien de afstand op voorhand worden uitgesloten. Ook wordt een stikstofeffect (vermesting/verzuring) in de aanlegfase

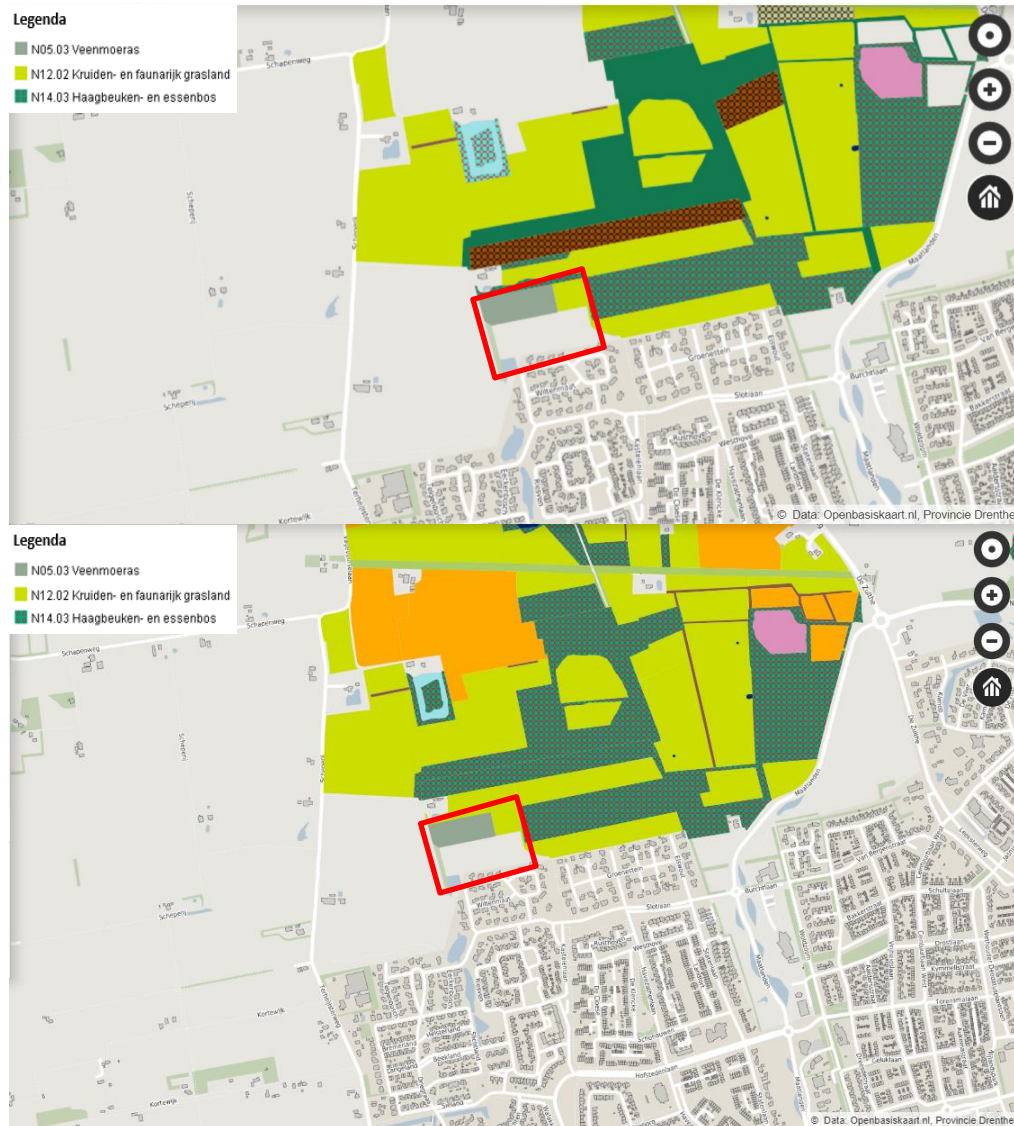
uitgesloten vanwege de vrijstelling van de aanlegfase (in verband met wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering). In de gebruiksfase worden naast stikstofdepositie geen effecten van de andere eerdergenoemde storingsfactoren verwacht, vanwege de beperkte omvang van het woningbouwproject, de aanwezigheid van meerdere Natura 2000-gebieden in de omgeving en het uitgangspunt dat de nieuwe bewoners niet afwijken van het recreatiepatroon van de huidige recreanten.

Effecten van verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Hiervoor zal een AERIUS-berekening moeten worden uitgevoerd. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft verstoring anders dan door verzuring en vermesting door stikstofdepositie (zoals verstoring door verdroging of geluid- en lichtverstoring). Vanwege de afstand, de omvang van de ontwikkeling in het plangebied en de afscherming worden geen effecten van deze verstoringfactoren (dus buiten vermesting en verzuring door stikstofdepositie) op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. Er wordt van deze verstoringfactoren geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied verwacht en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden.

Zoals vermeld kunnen effecten van verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie niet op voorhand worden uitgesloten, daarvoor zal een AERIUS-berekening moeten worden uitgevoerd. Zonder deze informatie kan niet met zekerheid gesteld worden dat de gebiedsbescherming de uitvoering van het plan niet belemmert. In het geval een planbijdrage wordt berekend, kan in een Voortoets nader onderzocht worden of deze effecten significant kunnen zijn. Conform de Wet natuurbescherming dient dan bij mogelijk significante effecten een Passende beoordeling opgesteld te worden.

5.2.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Voor een NNN-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. Als ecologische (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNN-gebied gelden de omvang, de verbindende functie en de kwaliteit in de vorm van de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Figuur 5.1: Weergave van de natuurbeheertypen (boven) en ambitietypen (onder) van het NNN in de omgeving van het plangebied. Rood omlijnd het gedeelte waar het NNN in het plangebied ligt. Voor het zuidelijke gedeelte zijn geen natuurtypen aangegeven. Aan de noordzijde Veenmoeras (groen), kruiden- en faunairijk grasland (lichtgroen) en noordelijk haagbeuken- en essenbos (Beheertypenkaart en Ambitiekaart Natuurbeheerplan 2021 provincie Drenthe).

Bij voorliggend voornemen zijn er in het plangebied wezenlijke kenmerken en waarden aanwezig (zie figuur 5.1) in de vorm van het natuurbeheertype N05.03 Veenmoeras en N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland; de ambitietypen zijn N05.03 Veenmoeras en N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland.

De waterberging heeft als beheertype N05.03 Veenmoeras. Deze bestaande waterberging maakt geen onderdeel uit van het planvoornemen (med. J. Hogeman namens Noordenveld op 12-07-2021). Correspondentie met de Provincie heeft uitgewezen dat het beheertype veenmoeras voor deze overstort niet passend is en dit beheertype zal eraf worden gehaald (med. M. Lumkes namens Provincie Drenthe op 14-07-2021). Aangezien de waterberging buiten het plangebied valt en het beheertype eraf zal worden gehaald, is er geen sprake van directe aantasting van het NNN en is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Aan de oostzijde van de waterberging wordt beoogd bos aan te planten. Dit gebied heeft als beheertype en ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Aanplanten van bos op deze locatie is in principe in strijd met de ambitiekaart van het NNN, maar de Provincie heeft aangegeven dat de beheertypekaart na realisatie van het bos zal worden aangepast naar bos (med. M. Lumkes namens Provincie Drenthe op 14-07-2021). Zodoende is dit niet langer in strijd met de ambitiekaart en is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Het planvoornemen is om aan de zuidkant van het NNN gebied een parkstrook te creëren. Voor dit gedeelte is geen beheertype of ambitietype vastgesteld. Zodoende is hier geen sprake van aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en zijn er ook voor deze parkstrook vanuit het NNN geen belemmeringen.

5.2.3 Bescherming van houtopstanden

De grens bebouwde kom houtopstanden valt naar verwachting samen met de grens bebouwde kom Wegenverkeerswet. De beplantingen in het buitengebied vallen daarmee onder de Wnb, aangezien de meeste aaneengesloten zijn tot een eenheid – netwerk van bosjes, bomenrijen en houtsingels. In het geval geen aantasting plaatsvindt van de aanwezige houtopstanden in het plangebied, met uitzondering van de enkele individuele bomen, is geen sprake van een overtreding van de Wnb.

6 Bronnen

Antea Group, 2019. Natuurtoets – soortenbescherming. 27 februari 2019.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

Digitale kaarten Provincie Drenthe (beheertypekaart en ambitiekaart 2021).

https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/?lang=nl&topic=ehs&bgLayer=openbasiskaart.nl&catalogNodes=1,26,28,29&layers=GBI.FO_MASK_DR_NL,GBI_NAT_NBP_NATTYPEN_2021_V_behtyp,GBI_NAT_NNN_2020_V&X=573540.40&Y=222349.84&zoom=8&layers_visibility=true,true,false

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griender, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout	Kevers	Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer		Vliegend hert

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geploide vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkvioletje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

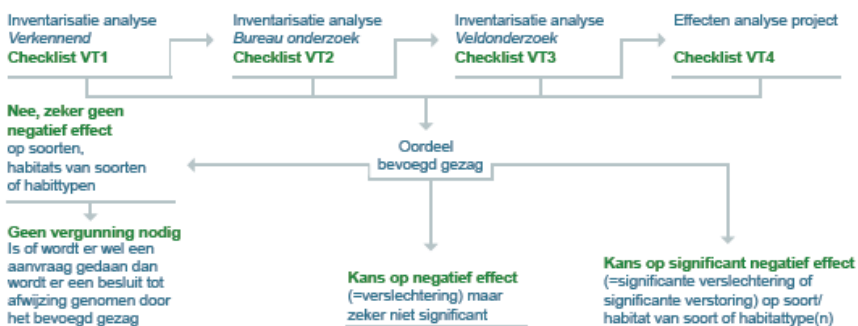
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

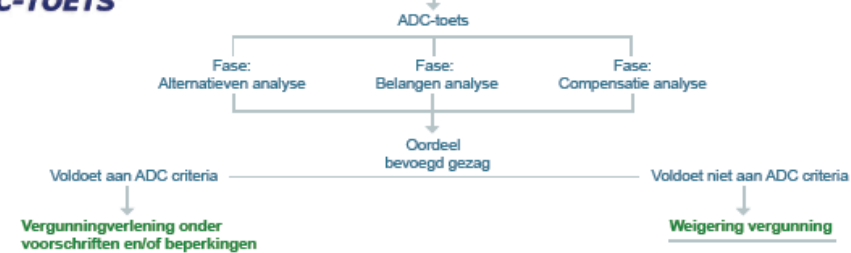
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
 Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. stephan.hammink@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl